

Wet- en regelgeving

Ten aanzien van spelen en bewegen is er landelijke en lokale wetgeving en zijn er normeringen. Beweegtoestellen vallen niet onder deze wetgeving omdat ze gezien worden als fitness toestellen. Hiervoor gelden geen regels. Wel dient de gemeente haar aansprakelijkheid goed ingedekt te hebben en daarvoor wordt geadviseerd om dezelfde inspecties te houden voor deze toestellen als voor de speeltoestellen. Anders dient de beweegtuin duidelijk gescheiden van de speelplek gesitueerd te worden.

Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen

Het Warenwetbesluit Attractie- en speeltoestellen (WAS) bevat regels voor ontwerp, constructie, installatie, gebruik, beheer en onderhoud van speeltoestellen. Er staat een verwijzing in naar de Europese normen. Het is niet wettelijk verplicht om aan de normen te voldoen. Een producent zou ook op andere wijze hetzelfde veiligheidsniveau kunnen bereiken. Dit moet dan wel worden aangetoond.

Nieuwe speeltoestellen moeten altijd door een aangewezen keuringsinstelling (AKI) gekeurd worden. Op elk toestel is een plaatje bevestigd (voor speeltoestellen na 1997) met bouwjaar, fabrikant en type. De beheerder moet zorgen dat het toestel veilig geïnstalleerd wordt en goed onderhouden wordt.

Nieuw Burgerlijk wetboek

Het privaatrecht dat van toepassing kan zijn op speeltoestellen vloeit voort uit het Burgerlijk Wetboek. Het gaat om de artikelen ten aanzien van “onrechtmatige daad” en de “aansprakelijkheid” die daaruit voort kan vloeien. De bezitter van een gebrekkige opstal, waardoor gevaar ontstaat voor personen of zaken, heeft een verhoogde aansprakelijkheid indien het gevaar zich verwezenlijkt en de artikelen waarin geregeld is dat de producent aansprakelijk is voor schade veroorzaakt door een gebrek in zijn product.

Artikel 31 lid 1 van het Verdrag Rechten van het kind

In het Internationaal Verdrag voor de Rechten van het Kind van de Verenigde Naties staat in artikel 31: ‘De staten die partij zijn, erkennen het recht van het kind op rust en vrije tijd, op deelneming aan spel en recreatieve bezigheden passend bij de leeftijd van het kind, en op vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven’.

Het verdrag omvat alle kinderrechten, geldt wereldwijd en heeft dezelfde status als een wet in Nederland.

Woningwet, bouwbesluit en de omgevingsvergunning

Een speel/beweegtoestel wordt gezien als een bouwwerk en dus valt deze onder het Bouwbesluit en dus onder de Woningwet. Voor de meeste speel/beweegtoestellen geldt dat er geen omgevingsvergunning vereist is. Wel moet het bestemmingsplan het plaatsen van een speel/beweegtoestel toelaten. In het Bouwbesluit is een vrijstelling opgenomen voor omgevingsvergunningen. In artikel 3, lid 4 staat het volgende:

Een sport- of speeltoestel anders dan voor uitsluitend particulier gebruik, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. *Niet hoger dan 4 m, en*
- b. *Uitsluitend functionerend met behulp van de zwaartekracht of de fysieke kracht van de mens;*

Daarmee is er voor de kleinere speeltoestellen dus geen omgevingsvergunning nodig.

Na plaatsing van een speel/beweegtoestel vindt handhaving plaats door de Voedsel en Warenautoriteit. Dit houdt in dat zij de enige organisatie is die speeltoestellen mag afkeuren of boetes mag opleggen aan de verantwoordelijke beheerder.

VN-Verdrag

Voor de openbare ruimte geldt dat de Algemene Wet Gelijke Behandeling en artikel 1 van de Grondwet vragen om gelijke toegankelijkheid voor iedereen. Nederland heeft het 'VN-Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap' op 30 maart 2007 ondertekend. Het Verdrag regelt dat iedereen, met of zonder een beperking, volwaardig kan deelnemen aan de samenleving. Dus de speel/beweegplekken moeten voor iedereen toegankelijk zijn en hulphonden dienen altijd toegelaten te worden.

Normen

Een norm is geen wet, maar door aan de normen te voldoen kan je aan de wetgeving voldoen. Normen worden vaak aangeduid met NEN.

Je mag echter ook op een andere manier aan de wet voldoen. Om aan te tonen dat een speeltoestel veilig is, kan bijvoorbeeld een risicoanalyse gemaakt worden.

In Nederland zijn de NEN-EN 1176 (speeltoestellen) en de NEN-EN 1177 (ondergronden) van belang. Beide geven aan waar speeltoestellen of ondergronden aan moeten voldoen om veilig te zijn en een onderhoudsadvies aangegeven.

Het ministerie van VROM heeft in 2006 de gemeenten verzocht om in ruimtelijke plannen meer rekening te houden met kinderen en jongeren. De gemeenten worden verzocht om invulling te geven aan de 3%-norm, met als aandachtspunt een integrale ruimtelijke ontwikkeling. Deze 3%-norm wordt de Jantje Betonnorm genoemd. Dit kan formele of informele speelruimte zijn.

Lokale kaders

Lokaal heeft speelbeleid met diverse andere beleidsterreinen raakvlakken.

Als eerste de visie op het sociaal domein. Deze visie luidt: werken aan een gezonde basis voor iedereen. Door het bieden van beweegmogelijkheden die aansluiten bij de doelgroep stellen we de inwoners in de gelegenheid om te bewegen. Bewegen is gezond voor iedereen.

Ten tweede ten aanzien van participatie. Doesburg heeft participatie hoog in het vaandel staan. Waar mogelijk en wenselijk worden inwoners in een vroegtijdig stadium betrokken bij het ontwikkelen van speelplekken. Maar ook bij het onderhoud en vervanging is participatie van belang.

Ten derde met onderwijs: Buitenspelen stimuleert de ontwikkeling van kinderen en is daarmee belangrijk voor het onderwijs.

Ten vierde het ouderenbeleid: Ook voor ouderen geldt dat buiten zijn belangrijk is voor de gezondheid en sociale contacten. De buitenruimte dient veilig en toegankelijk te zijn.

Ten vijfde ten aanzien van verkeersveiligheid. Dit speelt een belangrijke rol bij het buiten op straat en op de stoep kunnen spelen. Als de verkeersveiligheid niet goed geregeld is, kan er niet buiten gespeeld worden. Het treffen van maatregelen bij beweegplekken is dan ook van groot belang.

Daarnaast spelen duurzaam inkopen, circulariteit en het klimaat een belangrijke rol. De gemeenten heeft een inspanningsverplichting om de producten die zij inkoopt zo duurzaam mogelijk in te kopen. 100% van de producten moet uiteindelijk duurzaam ingekocht worden.

In plaats van producten aan het einde van de levenscyclus te vernietigen, gaat een circulaire economie ervan uit dat er geen afval meer is. Grondstoffen zetten we om in producten, deze worden gebruikt en daarna uit elkaar gehaald en de onderdelen weer opnieuw gebruikt. De gemeente kan, net als in omliggende gemeenten, besluiten om een klimaatneutrale gemeente te worden. Op dit moment van schrijven is er nog geen klimaatvisie.

Klein Steden Beleid

De afgelopen jaren is er vanuit het ‘Klein Steden Beleid’ veel werk verzet samen met de inwoners. Daardoor is, in overleg met de gebruikers, een aantal speelplekken aangepast. Dit resultaat willen we doorzetten voor de rest van de gemeente.

Algemene Plaatselijke Verordening (APV)

In de APV van de gemeente staan de algemene verordeningen die ook van toepassing zijn op de speel/beweegplekken.

Aansprakelijkheid

Er zijn verschillende partijen die bij incidenten met aansprakelijkheid te maken kunnen krijgen: de beheerder van het toestel, de eigenaar van de grond waarop het toestel staat, de leverancier van het toestel en (soms) de aannemer die het toestel heeft geplaatst. Alles moet goed vastgelegd worden. Toestellen die niet van de gemeente zijn, maar wel op haar grond staan, worden gezien als eigendom en daarmee onder de verantwoordelijkheid van de gemeente vallen. Het is van belang dit goed vast te leggen.